

A Kath. Tanügy Minis. által az összes hazai kath. elemi népiskolák számára engedélyezve.

Államilag először jelen VII. kiadásban a nem magyar tannyelvű katolikus elemi népiskolák számára 90.560/1912. szám alatt tantervnyűl engedélyeztetett.

MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE

KAPCSOLATBAN

A VILÁGTÖRTÉNET FŐBB ESEMÉNYEIVEL

A KATHOLIKUS NÉPISKOLÁK FELSO. OSZTÁLYAI SZÁMÁRA

ÍRTA

GYÖRFFY JÁNOS

A NEMZET. PÜSPÖKI KAR ÁLTAL KIADOTT TANTERV SZERINT.

Hetedik kiadás

BUDAPEST

A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA

1912.

Ár 40.000.

kást. Végre Görgei Arthur tábornok kezeibe jutott a főhatalom, ki a körülfogott magyar hadsereggel együtt 1849. augusztus 13-án kénytelen volt a fegyvert lerakni.

Deák Ferenc és a kiegyezés.

A szabadságharc leverése után szomorú idők következtek hazánkra. A bécsi kormány a magyar alkotmányt fölfüggesztette, az egész országot katonai uralom alá vetette és a magyar nyelv elnyomására törekedett. Akik a nemzet szabadságharcában résztvettek, azokat kivégezték, vagy börtönbe vetették; sokat száműztek, vagy idegen földre katonának hurcoltak. A tizennyolc évi önkényuralom alatt úgy tekintették hazánkat, mint osztrák tartományt és idegen törvények szerint kormányozták. A nemzet békével tűrte a sok szenvedést és a jobb jövőbe helyezte minden reményét.

Néhány év múlva nehéz csapások érték az uralkodóházat és az Osztrák birodalmat. 1859-ben az olaszok és franciák ellen viseltháborúk után Ausztria elvesztette Lombardiát, később pedig 1866-ban szenvedett nagy vereséget a poroszoktól. Végre a fejedelem belátta, hogy ha eddigi tanácsadóira hallgat, birodalma szétfoszlik és elhatározta, hogy népeinek visszaadja az alkotmányt. A magyarok a régi alkotmány visszaállítását sürgették. Az uralkodó, jó szive sugallatát és Deák Ferenc tanácsát követve, teljesítette a magyarok jogos kívánságát. Visszaadta népének szabadságát és törvényeit, az ország kormányzását újra felelős miniszteriumra bízta és magát fölséges nejével, Erzsébettel együtt 1867. június 8-án Budán a magyar nemzet határ-

A koronázás.

A korona

talán örömeire megkoronáztatta. Hogy a magyarok régi jogait visszakapták és a kiegyezés létrejött az osztrák tartományokkal, az Deák Ferenc bölcsességének és hazaszeretetének köszönhető.

Deák Ferenc, a haza bölcse, Söjtörön, Zala vármegyében született 1803-ban. Korán árvaságra

Deák Ferenc.

jutott; nagybátyja gondoskodott neveltetéséről. Egész életében példányképe volt ő a jó honpolgárnak, az egyszerűségnek és a becsületességnek. Nem harcolt ő karddal a hazáért, de bölcs szavával mindig hazája boldogságáért küzdött. Először az 1836-iki országgyűlésen tűnt fel, mint kiváló szónok, ki a bo-

nyolódott kérdéseket is bölcs mérséklettel tudta megoldani. Ez időtől kezdve az országos dolgokban vezérszerepe volt. Az 1848-iki törvények kivívásában nagy része volt és mikor az első felelős miniszterium megalakult, abba mint igazságügy-miniszter lépett be. Mikor látta, hogy a nemzet háborúba keveredett, kilépett a miniszteriumból és félrevonult zalamegyei kis birtokára. Deáknak a törvény és igazság volt fegyvere, amelyekkel kivívta a magyar alkotmányos szabadságot.

Midőn Ausztria a szerencsétlen háborúk következtében szenvedett, ő megragadta az alkalmat

és meggyőzte a királyt a magyar nemzet ügyének igazságáról és az ő tanácsára jött létre a kiegyezés.

Deák Ferenc, aki bölcs tanácsaival annyi jó szolgálatot tett hazájának és királyának, nem fogadott el semmi méltóságot, semmi kitüntetést. De birta a király bizalmát, nagyrabecsülését és az egész nemzet tiszteletét, szeretetét. Mikor 1876.

A koronázási jelvények.

január 28-án meghalt, Magyarország gyászba öltözött és maga Erzsébet királyné is könnyezve borult térdre ravatalánál.

Negyvenöt év mult el fölséges királyunk megkoronáztatása óta és ez idő alatt hazánk folyton békét élvezett és a jólét és műveltség oly magas fokára emelkedett, amilyent ezelőtt sohasem ért meg. A bölcs király uralkodása alatt ülte meg a magyar nemzet főnnállásának ezeréves ünnepét 1896-ban. Adja az Isten, hogy szeretett királyunk még soká viselhesse szent István koronáját hű népe javára és hogy a második ezredév még több dicsőséget hozzon a magyar nemzetre!